

Az oroszok kedvenc borai eltűnhetnek a piacról

Oroszországban történelmileg nagy népszerűséget élvező olcsó félédes borok eltűnhetnek a hazai piacról 2012 közepén. "Az alkoholpiac állami szabályozásáról" szóló szövetségi törvény aktualizált változata értelmében a jövő év július 1-jétől az adalékanyagok – az édesítőszereket is beleértve – felhasználásával készült összes borokat "boros italok"-nak fogják minősíteni, és ezzel egyidőben a jövedéki adójuk egyúttal ötszörösre ugrik fel. Ennek eredményeként a borok ára megduplázódik, amely nem teszi rentábilissá a termelésüket. A félédes borokat az új vámuniós műszaki utasítások elfogadása mentheti meg, de erre elég kicsi az esély.

Most Oroszországban bornak minősül minden olyan alkoholos szőlőital, amely etanol hozzáadása nélkül készült el. A borok tekintetében alkalmazott adóteher valamivel előnyösebb a többi alkoholos italokhoz képest. Ma borászok egy liter boronként 5 rubelt (egy 0,7 literes üvegenként 3,5 rubelt) fizetnek be a költségvetésbe függetlenül attól, hogy száraz vagy félédes bor után szedik be az adót. 2012. július 1-jétől azonban változhat a helyzet.

Az idei év nyarán a 171-FZ. számú, "Az alkoholpiac állami szabályozásáról" szóló szövetségi törvényt módosító javítások nagy csomagját fogadták el, amelyben bővült a borok minősítési felsorolása: ebbe természetes, gyümölcsös, likőrös borokat és boros italokat soroltak be. A törvény szövege alapján most a bornak csak a klasszikus száraz, ízésítő hozzáadása nélkül készült bor minősíthető. Az a félédes bor, amelyhez édesítőszerként természetes mustot adagolnak, automatikusan a "boros ital" kategóriába kerül át.

Az Adótörvénykönyv rendelkezései alapján az összes "boros italokat" a likőrökkel, gyomorkeserű-likőrökkel és egyéb szeszesitalokkal egyenrangú, "több mint 9%-os alkoholtartalmú alkoholos termékek"-nek kell minősíteni, amelyeknek gyártói lényegesen magasabb jövedéki adót fizetnek. Egyszerű számítások egyértelműen mutatják azt, hogy ebben az esetben a standard 12 fokos szesztartalmú félédes bor gyártójának a jövő év közepétől a 0,7 literes palackra – figyelemmel az éves ráta növekedésére – 25,21 rubel jövedéki adót kell megfizetni az addigi 4,2 rubel helyett, míg 2013-ben 33,61 rubelt 4,9 rubel helyett, és 2014-ben már 42,02 rubelt 5,6 rubel helyett. Ez elriasztaná a szokott árucikkektől a kis jövedelmű fogyasztókat, és elgondolkoztatja a termelőket azon, hogy valamilyen más terméket állítson elő, erről meg vannak győződve a szakértők és a piaci szereplők.

Oroszországi Szőlőtermesztők és Borászok Szövetségének (SZVVR) adatai szerint jelenleg a félédes borok a borpiac már mintegy 80%-át, vagyis 40 millió dekalitert érnek el. Vagyim Drobiz, a Szövetségi és Régiós Alkoholpiacokat Kutató Központ (CIFRRA) ágazati ügynökség igazgatója úgy véli, hogy a gazdasági szegmensben (amelyben egy üveg vagy egy doboz bor akár 110 rubelbe is kerülhet a bolti polcon) több mint 90%-t foglalnak el a félédes borok. A fővárosi kiskereskedelmet monitorozó CIFRRA ügynökség által rendelkezésre bocsátott adatok szerint 2011 októberében, Moszkvában a borok értékesítésében abszolút vezető szerep a 63-64 rubel/ liter árban kapható a "Muscat" és az "Isabella" félédes dobozos boroknak, valamint a "Lihni", az "Apszni" stb. abház palackos félédes boroknak jutott.

Leonyid Popovics, a SZVVR szövetség elnökének számításai szerint az olcsó félédes borok adózási helyzetváltozásának esetén az áruk majdnem duplájára – literenként 40-60 rubellel – fog növekedni a bolti polcokon. Az emberek nem fognak vásárolni ilyen italokat, akkor pedig eltűnnek a polcokról, és a vodka váltja fel őket. És kinek válhat ez hasznára? –

kérdezi Popovics úr. – Must hozzáadása a borhoz nem teszi azt a terméket kevésbé természetessé, úgyhogy boros italnak minősíteni teljesen értelmetlen lenne."

A helyzetet meg lehet kedvezően is oldani mind a borászok mind a fogyasztók javára "Az alkoholos termékek biztonságáról" című vámuniós műszaki előírások elfogadása esetén, ahol a félédes borok "asztali bor" fogalommal meghatározhatók, amely lehetővé teszi számukra, hogy fenntartsák a bor státuszát az adóigazgatás során és a rájuk fizetendő jövedéki adó is ugyanolyan összegű maradjon. A kormányközi megállapodások szerint a Vámunió műszaki előírásai elsőbbséget élveznek a nemzeti törvényekkel való összeütközések esetén.

Ugyanerre mutattak rá a Roszalkoholregulirovanije (RAR) sajtószolgálatában is. "A 171-FZ. számú szövetségi törvénybe beiktatandó, a főbb rendelkezéseit pontosító módosításokat a borágazat képviselőivel tárgyaltuk meg –jegyzik meg a tárcánál. – A sűrített cefre a bor előállítása során történő használatára vonatkozó kérdést részletezik a vámuniós műszaki előírások, amelyet a tervek szerint a következő év áprilisában fogadnak el. Vagyis az ellentmondásos módosítások hatályba lépését megelőzően."

De a bortermelők azt hangsúlyozzák, hogy az alkoholos műszaki előírások elfogadását felfüggeszthetik a felek között fennálló, a sör státuszát megállapító kérdés alapvető nézeteltérései miatt: a fehérorosz fél nem hajlandó a sört alkoholos italnak elismerni, míg ehhez ragaszkodik Oroszország, továbbá ellenzi a PET-csomagolás tilalmát, amelyhez ragaszkodik Kazahsztán. Andrej Baranov, a "Belgoszpiscseprom" elnökhelyettese kijelentette, hogy Fehéroroszország ragaszkodni fog, hogy önálló műszaki előírásokat fogadjanak el a sörre. Korábban az orosz tisztviselők több kemény nyilatkozatot tettek, amely mind arról szólt, hogy nem tesznek lehetővé semmilyen könnyítést a sör tekintetében.

Leonyid Popovics azt javasolja, hogy ne várják meg az államközi törvény elfogadását, hanem most a piac összeomlását megelőzően módosítsanak az érvényben levő orosz jogszabályon: "Már most kérjük, hogy a megfelelő módosításokat vezessék be az orosz törvénybe, amelyek lehetővé teszik számunkra még július 1-jéig ennek a problémának a megoldását, hogy mindenki nyugodt lehessen és bízhatson a jövőjében."

Kiss Szilárd
I.o. Tanácsos
Agrárattasé
Moszkva
Tel. +7(985)3641453
email: SzKiss@mfa.gov.hu